

הכשרה וליוי בתי ספר - כהכנה לרפורמת ההכלה והשילוב

בתי ספר נתבעים להתמודד עם שילוב מספר גדל והולך של תלמידים בעלי צרכים מיוחדים והתנהגויות על רצף הסיכון. רפורמת ההכלה והשילוב עתידה להעצים תהליך זה, תוך שהיא יוצרת מציאות חינוכית מאתגרת שתונח לפתחו של הצוות החינוכי:

1. ניהול וניווט כיתה היפר-הטרוגנית המכילה מגוון שונות רחב ביותר.
2. תלמידים מקשת רחבה של צרכים, רצונות ויכולות הנדרשים למגוון פדגוגיות מותאמות.
3. מעורבות הורים מוגברת בקביעת המסגרת החינוכית המתאימה לילדיהם וביישומה.
4. מרחב בית-ספרי האמור להיות מותאם לבעלי צרכים מיוחדים.
5. הבניית תפיסה בית ספרית כוללת בה השילוב וההכלה הם נדבך מרכזי בהוויית הצוות החינוכי ובניהול הכיתה.

הצלחת השילוב תימדד במידה רבה בטיב הקשר בין המורה, התלמיד וההורה ובהבניית סביבת למידה כיתתית ובית-ספרית מצמיחה.

הכנת הצוותים והמבנה הבית ספריים הם קריטיים. המחקר מראה כי צוותים חינוכיים אשר מגיעים בלתי-מוכנים לעבודה עם קשת רחבה של תלמידים, ובכלל זה תלמידים בעלי צרכים מיוחדים, חווים תחושה מתמשכת של כישלון, בדידות וניכור, נשחקים ומפתחים התנהגויות בלתי-מקצועיות.

על מנת להכין את בית הספר לאתגרי חוק השילוב, וליצור בקרב צוות המורים וההנהלה תשתית מקצועית ותפיסתית נכונה ובת-קיימא, אנו מציעים סט של תהליכי ליווי ופיתוח מקצועי. המענה המוצע מקיף את הרמה הפדגוגית והפסיכו-פדגוגית, ניהול הכיתה ומערך הקשר בין הצוות להורים - זאת תוך חיזוק המורה כאדם, כאיש מקצוע וכחבר בקהילת מורים לומדת ותומכת.

מבנה הליווי

אנו מציעים למנהלים, מורים ויועצים חינוכיים השתלמות מודולרית בת 60 שעות המורכבת ממגוון קורסי מיקרו-קרדיטציה, בהיקף של 15 ש' לכל יחידה, והמפורטים בעמוד הבא. מבנה הליווי האופטימלי ייבנה במשותף בין צוות אורנים וצוות בית הספר. למכללת אורנים ניסיון רב שנים ואנשי צוות מקצועיים בהכשרת צוותים חינוכיים לעבודה עם נוער וילדים בסיכון והדרה ועם תלמידים בספקטרום נרחב של צרכים.

מודולת ההכשרה

טיפולוגיה של צרכים מיוחדים - במסגרת הקורס נערוך היכרות עם עולם הצרכים המיוחדים ומיומנויות דיאגנוסטיות: זיהוי סגנונות למידה ואבחון לקויות, בניית פרופיל תלמיד אישי והתאמה של טכניקות עבודה לצרכים מגוונים.

מיומנויות יצירת קשר משמעותי - חשיבות הקשר הבין-אישי חשיבות גדולה בהתמודדות עם ילדים בעלי צרכים מיוחדים ובסיכון באופן כללי. ביחידה סדנאית זו נוביל מהלך לחיזוק היכולת להבניית דיאלוג מורה-תלמיד סביב תהליכי למידה וחשיבה, עבודה עם מצוקה לימודית ואישית של התלמידים.

ניהול וניווט הכיתה ההיפר-הטרוגנית - הכיתה ההיפר הטרוגנית מעמידה אתגרים חדשים בפני המורה. במסגרת יחידה זו נרכוש כלים לניהול שיעור בכיתה ההיפר-הטרוגנית, התאמת הסביבה הכיתתית והבניית אקלים כיתתי מעצים, עבודה עם סיעים וגורמים נוספים בתוך הכיתה והבניית מרקם כיתתי - חברתי תומך. נתמקד באישיות המורה ככלי עבודה מרכזי בכיתה ההיפר-הטרוגנית - סמכות מרוקנת ומלאה, הובלת תהליכים בסביבה מורכבת, התמודדות עם כישלונות.

פרקטיקות בפסיכו-פדגוגיה - התאמה דיסציפלינרית לאוכלוסיית תלמידים תת-משיגים, עקרונות בהוראה מתקנת, הערכה חלופית, מתן מענה חינוכי-לימודי לילדים ממגוון רחב של יכולות וצרכים בראי הכיתה השלמה.

קשר מורה-תלמיד-הורה - יצירת מערכת יחסים של שותפות ואמון הדדי עם הורים, מאפיינים של הורים לילדים עם צרכים מיוחדים, המרכיב הרב-תרבותי בקשרי מורה-הורה, ביקורי בית ככלי מקדם קשר.

קהילת מורים לומדת - הבניית קהילת מורים מקצועית כקבוצת עמיתים תומכת ומעצימה. עבודה אינטגרטיבית כמענה לתהליכי שחיקה וככלי להתפתחות מתמשכת. מבנה פעילות זה מומלץ כחלק ממהלך ההתארגנות לחוק השילוב, על מנת לתת למורים מענה מתמשך לאתגרים האנושיים הכרוכים בו.

מנהיגות בית ספרית בתהליכי שינוי - השתלמות לצוות מוביל של בית הספר (מנהל וסגנו, רכזים נבחרים ומורים מובילים) - ליווי בהובלת בית הספר בתהליך ההטמעה של רפורמת ההכלה והשילוב.

נשמח מאוד להעמיד מהידע האקדמי הרב והיכולות המקצועיות אשר פותחו במכללה ובשטח לאורך שנים, לטובת ההתפתחות המקצועית שלכם ושל צוות בית הספר.

